

Protokoll fra møte i Statens seniorråd

Dato: 03. desember

Klokkeslett: 09.00-16.00

Sted: Hotel Bristol

Til stede: Wenche Frogn Sellæg, Carl I. Hagen, Rita Lekang, Hans Olav Tungesvik, Liv Thun, Ole Mathis Hetta, Tora Aasland, Erik Råd Herlofsen, Akhenaton (Aki) De Leon og Turid Wickstrand

Forfall:

Fra sekretariatet: Eilin Ekeland, Inger Molvik, Wenche Halsen (sak 60 – 63/15 og 68/15)
Anne Kjersti Toft (ref)

Saker:

Sak	Tittel	Sakstype
60/15	Innkalling og saksliste	Beslutning
61/15	Referat fra møtet 29. oktober	Orientering
62/15	Orienteringsrunde	Orientering
63/15	Regnskap per oktober 2015 og Budsjett 2016	Beslutning
64/15	Bolig og eldre	Beslutning
65/15	Høring: Ny likestillings- og diskrimineringslov	Beslutning
66/15	Høring: endringer i helse- og omsorgstjenesteloven (styrket pårørendestøtte)	Beslutning
67/15	Høring: «På ramme alvor – alvorlighet og prioritering	Drøfting
68/15	Pensjonistenes tidsbruk – kommunikasjonsplan	Orientering
69/15	Frokostseminar om aldersdiskriminering	Drøfting
70/15	Eventuelt	

Sak 60/15 Innkalling og saksliste

Det var ingen kommentarer til innkalling og saksliste.

Vedtak: Innkalling og saksliste godkjent.

Sak 61/15 Referat fra møte 29. oktober

Det var ingen kommentarer til referatet fra forrige møte.

Vedtak: Tatt til orientering.

Sak 62/15 Orienteringsrunde

Akhenaton (Aki) de Leon ble ønsket velkommen som nytt medlem i Statens seniorråd.

Rådet ble orientert om diverse saker som oppfølging av forrige møte.

Vedtak:

Tatt til orientering

Sak 63/15 Regnskap per oktober 2015 og Budsjett 2016

Rådsleder Wenche Frogn Sellæg orienterte om arbeidet med regnskap og budsjett i år.

Vedtak:

Rådet godkjenner budsjett for 2016 med de endringer som fremkom på møtet.

Rådet godkjenner regnskapsprognosen for 2015.

Rådet ønsker å få regnskapsrapport til behandling før sommeren.

Sekretariatsleder og rådsleder bes om å ferdigstille regnskap og budsjett etter innspill fra rådet.

Sak 64/15 Bolig og eldre

Seniorrådgiver Inger Molvik innledet til diskusjon med utgangspunkt i fremlagte notat. Notatet kan omarbeides til et brev som sendes til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) som innspill til strategi for en moderne eldrepolitikk.

Rådet viser til at man gjennom Husbanken kan få tilskudd til tilpasning av egen bolig. Dette burde det opplyses mer om, gjerne gjennom forebyggende hjemmebesøk og/eller kombinert med hjemmebaserte tjenester.

Rådet er opptatt av at boligutvikling må skje over hele landet. Det er stor forskjell på by og land. Det bør være boliger til å dekke de ulike ønskene og behovene til seniorbefolkningen.

Rådet diskuterte forslaget om boligsparing for eldre. Rådet vil anbefale det som tiltak, men ønsker ikke å ta stilling til detaljene rundt en ordning utover at vilkårene burde være relativt like som for boligsparing for unge.

Vedtak:

Notatet godkjennes med de endringer som fremkom på møtet, og oversendes HOD som innspill til ny strategi for moderne eldrepolitikk. Sekretariatet bes om å ferdigstille brevet.

Sak 65/15 Høring: ny likestillings- og diskrimineringslov

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har sendt forslag til med ny likestillings- og diskrimineringslov på høring.

Seniorrådgiver Anne Kjersti Toft redegjorde for arbeidet så langt og for utkast til høringssvaret som var fremlagt. Rådet ønsker å sette inn et avsnitt om at rådet ikke er enig i svekkelse av aktivitetsplikten og fjerning av redegjøringsplikten. Videre ønsker rådet å kommentere at det er ønskelig at lovens virkeområde også omfatter familieliv og rent private forhold. Rådet ser at de foreslåtte endringene i lovutkastet vil ha negative konsekvenser for antidiskrimineringsarbeidet i Norge.

Rådet presiserte at så lenge det ikke er ulovlig å diskriminere på grunn av alder er det stor risiko for at noen vil bruke alder som «lovlig» argument for å diskriminere grupper som ellers har diskrimineringsvern i lovverket. Dette bekymrer rådet.

Vedtak:

Rådet godkjenner høringssvaret med de endringer som fremkom på møtet.

Sak 66/15 Høring: endringer i helse- og omsorgstjenesteloven (styrket pårørendestøtte)

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt på høring forslag om en ny pliktbestemmelse i helse- og omsorgstjenesteloven. Pliktbestemmelsen pålegger kommunen å tilby nødvendig pårørendestøtte til personer som har et særlig tyngende omsorgsarbeid, herunder også opplæring og veiledning. Bestemmelsen utfyller pasient- og brukerrettighetsloven.

Rådsleder innledet til diskusjon. Rådet mener det er viktig at med en god pårørendepolitikk for at yrkesaktive ikke skal bli nødt til å redusere sin arbeidstid eller gå ut av arbeidslivet på grunn av tyngende omsorgsoppgaver. Rådet mener også at arbeidslivet må legge til rette for tilpasning med omsorgsoppgaver man har gjennom livet. Rådet diskuterte om man bør lage tilsvarende permisjonsregler for eldre nærstående som man allerede har for barn, og pekte spesielt på retten til permisjon for opplæring og veiledning av pårørende

I premissene for lovutkastet stiller også departementet spørsmål om det er mulig å øke tilbudet av arbeidskraft uten at det reduserer tilbudet av pårørendeomsorg. Det gis ikke noe svar, men rådet er av den oppfatning at et spørsmål av så stor viktighet raskt bør utredes nærmere.

Rådet ønsker å avgi hørings svar, men da med utgangspunkt i rådets mandat om å få folk til å stå lenger i arbeid.

Rådet er bekymret for signaler om diskriminering av eldre i tildeling av hjemmetjenester og viser til at det opplyses i lovutkastet at bare 18 % av hjemmetjenestene går til personer over 67 år.

Vedtak:

Sekretariat, i samråd med rådsleder, utarbeider et forslag til høringsuttalelse på bakgrunn av diskusjonen i rådet. Uttalelsen sendes til godkjenning med kort svarfrist.

Sak 67/15 Høring: På ramme alvor – alvorlighet og prioritering

Norheimutvalgets forslag til nye prioriteringskriterier i helsetjenestene (NOU 2014:12) møtte kraftig kritikk fra flere hold. Statens seniorråd var også svært kritisk i sitt hørings svar av 16.02.15 til regjeringen. I sommer nedsatte regjeringen en ny arbeidsgruppe som ble bedt om å vurdere hvordan grad av alvorlighet skal vurderes i prioriteringsbeslutninger i helsetjenesten.

Rådsleder la frem saken til diskusjon. Slik rådet ser det har arbeidsgruppen tatt hensyn til mange av de mest kritiske innspillene som kom i forrige høringsrunde.

Rådet er tilfreds med at utvalget sier klart fra at alder, i tråd med etablert praksis, ikke skal være et selvstendig kriterium ved prioritering. Rådet er enig i at utvalget skiller mellom alvorlighet i klinisk praksis, det vil si på individnivå, og vurdering av alvorlighet ved beslutninger på gruppenivå.

Ved å innføre begrepet «absolutt prognosetap» som kriterium for angitte prioriteringer på gruppenivå, blir både gjenværende forventet levetid og forventet prognose for pasientgruppen tatt med i vurderingen. Rådet er klar over at dette kan bety at sykdommer som rammer yngre aldersgrupper, kan få prioritet i enkelte sammenhenger. Rådet ser dette som uttrykk for at samfunnet vurderer sykdommer som fratar de som rammes mange gode leveår, som mer alvorlig enn sykdommer som fratar de som rammes færre framtidige gode leveår. I gruppesammenheng oppfatter rådet dette, slik det redegjøres for i rapporten, som en saklig grunn for forskjellsbehandling.

Vedtak:

Rådet godkjenner forslag til hørings svar med de endringer som fremkom på møtet.

Sak 68/15 Pensjonistenes tidsbruk

TNS Gallup har ferdigstilt undersøkelsen om pensjonistenes tidsbruk. De overordnede resultatene ble presentert på rådsmøtet i oktober. Sekretariatsleder Eilin Ekeland og kommunikasjonsrådgiver Wenche Halsen presenterte forslaget til en kommunikasjonsplan for resultatene av undersøkelsen om pensjonistenes tidsbruk.

Rådet ønsker at det lages kronikker og power point presentasjoner som hjelp for rådets medlemmer til bruk for egne utspill i etterkant av offentliggjøring av de enkelte resultatene.

Vedtak:

Rådet slutter seg til forslaget om kommunikasjonsplan og ber sekretariatet arbeide videre i henhold til planen.

Sak 69/15 Frokostseminar om aldersdiskriminering

Seniorrådgiver Anne Kjersti Toft orienterte om frokostseminaret som ble arrangert mandag 23. november i Oslo. Seminaret var vellykket og det var om lag 70 deltakere. Barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne deltok på møtet.

Onsdag 9. desember arrangeres seminar i Stavanger, og seminaret i Bodø blir 12. januar.

Vedtak:

Tatt til orientering.

Sak 70/15: Eventuelt

Carl I Hagen tok opp om rådet kan henvende seg til flere aktører med et initiativ om aldersdiskriminering.

Rådet diskuterte hvordan rådet skal forholde seg til det videre arbeidet med ny likestillings- og diskrimineringslov etter at regjeringen har fremmet sitt forslag til Stortinget.

Rådsleder orienterte om et nytt utvalg som arbeider tilpasninger i arbeidslivet med sikte på heving av aldersgrenser. Rådet ønsker å bli orientert om arbeidet.

Nestleder Erik Råd Herlofsen orienterte om at det er sak som skal opp på Stortinget til uka om deltidsarbeid og medlemskap i Statens pensjonskasse.

Rådsmedlem Aki De Leon tok opp om man kan ta kontakt med forbrukerrådet/ombudet for å diskutere aldersdiskriminering i ulike bransjer.

Rådet etterspurte muligheten for en oversikt over forsikringsselskapene og deres aldersgrenser.

Møtedatoene for 2016 er 11. februar, 14. april, 9. juni, 8. september, 20. oktober og 7.- 8. desember.

Rådet ber om at elektronisk reiseskjema og honorarskjema sendes med referat og protokoll fra forrige møte.